

ANGÅENDE BIBELEN; I NORGE.
Dag Jørgen Høgetveit, sept. 2011.

"Men det vedgår jeg for dig at efter den Guds vei som de kaller en sekt-lære, tjener jeg så mine fedres Gud at jeg tror alt det som er skrevet i loven og i profetene".¹

"Guds ord er levende og kraftig". "Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn." "Se etter i Herrens bok og les!" "Den hele Skrift er innblest av Gud"; "Ordet" er "Gúd."²

Så hvor er Gud; hvor er Skriften, Herrens bok, Guds ord? I ethvert bokomslag med påskriften "Bibelen"?

Hvor finnes inspirasjonen i en tekst? I ordlyden; kún i ordlyden.

"En viss omskrivning vil være nødvendig i enhver oversettelse. Språkernes grammatikk og setningsbygning er forskjellig, en ord for ord-translasjon lar seg simpelthen ikke gjennomføre om en skal oversette til korrekt språk."

"Det er en vesentlig forskjell på den form for idiomatisk^{<3>} oversettelse som består i en språklig tilpasning, og en bibelparagrafe som tar seg frihet til å plusse på eller ta bort ord og meninger i teksten. Desom de meningstilføyelser som er gjort, framtrer som en del av bibelordet uten at det framgår at de enkelte ord savner ekvivalent i grunnteksten, så er det en fordékt kommentar som utgir seg for å være Bibelens tale.

Dette er slik, uansett om tolkningen er riktig eller feilaktig. En oversettelse som vil være oversettelse, kan ikke gå hvor langt som helst for å skape forståelighet."⁴

Der er vitnesbyrd om norske bibel-fragmenter fra 1100-tall.⁵

"Vi har en oversettelse som rekker fra 1. Mosebok til 2. Kongebok 25. Oversettelsen er nokså fri, og ikke alt er tatt med. Kanskje er oversettelsen så gammel som fra Sverres tid; noe av den er i hvert fall sitert i andre kilder fra den periode. Håkon Magnusson satte i gang arbeidet med et stort bibelverk, og det kom så langt som til 2. Mosebok 18. Dette er et veldig arbeid, som

fyller 300 store sider i en moderne trykkutgave. Vers for vers eller avsnitt for avsnitt er tolket ... - På 1300-tallet forelå allerede dette store, ufullførte bibelverket i håndskrifter sammen med den eldre oversettelsen; samleverket har fått navnet Stjorn, "Styrelse". Det er på 650 sider i en moderne trykkutgave."⁶

Juni 1550 foreligger "Biblia, Det er den gantske Hellige Scrifft, udsæt paa Danske; Esaiæ 40; Guds Oød bliffuer evindelige." Christian III's bibel; Reformasjonsbibelen. Basert på "Luthers høytyske bibel av 1545, men også i stor utstrekning den lavtyske Luther-bibel av 1534 (som Bugenhagen hadde hovedansvaret for) synes etter nyere undersøkelser å ha vært brukt under arbeidet med den danske bibel. Men også Vulgata har vært rådspurt, og likeså de tidligere danske oversettelser."⁷

"Troskap mot den fremmede tekst bare "saavidt vort Tungemaal's Art vilde taale det", som oppdraget lød. Her er ingen slavisk og blind reproduksjon, men en (relativt) fri fordanskning hvor ord og stil vitner om dyp fortrolighet med folkets språk."⁸

Men fra 1607 foreligger også "Biblia, Paa Danske, Det er: Den gandske Hellige Skrifts Bøger, Paa ny igiennemseete, med Flid, efter den Ebræiske oc Grækiske Text, det næste mueligt var ... Efter vor Allernaadisgte Herris, Kong CHRISTIAN den IV. Christelige Befaling." Biskop Hans Paulsen Resen.

"Resens bibel skulle være en hendig utgave til en pris som flere kunne overkomme. Resen bygger på grunnteksten, men tar hensyn til en rekke oversettelser - også reformerte, som Bezas."⁹

I adskillig motsetning til Christian III's bibel, ble den Resen-Svaningske¹⁰ "kjent for sin nøyaktige og bokstavtro gjengivelse av grunnteksten, et verdig monument over samtidens tro på en verbalinspirert bibel. Her var språket tvunget inn i et hebraisk-gresk mønster, utstyrt med supplerende gloser i parentes der dansk syntaks helt nektet å følge med. Resen har i det hele fått det ettermæle, "at der af alle Danmarks navnkundige Mænd aldrig har været nogen der har skrevet saa barbarisk slét Dansk som han". Resultatet ble en oversettelse hvor språket var fremmed, stivt og ofte uforståelig. Men det var denne utgaven som seiret i rettroenhetens og verbalinspirasjonens århundre.

For de senere danske og norske bibeloversettelser kom dette til

å få katastrofale følger."^{10b}

"... katastrofale følger" etter prof. dr. theol Åge Holters vurdering.

Mye av den (grunn-) tekst-nære arv fra 1607 vedblev til og med Det norske Bibelselskaps revisjon i 1930; m.a.o. frem til 1978. Generasjon på generasjon i nær 400 år fikk preg derefter; tanker og språk vil ta preg av Guds ord slik det nu engang har behaget Gud å formidle det på hebraisk og gresk, og ikke omvendt, nemlig at bibel-teksten mer og mer blir oppløst av menneskelig tanke og språkutvikling hos mennesker uten binding til Standarden for ord og tanke, Guds ord.

"Språkenes utvikling er ... en historie av progressiv forenkling ... Språk kan kanskje reintrodusere tidligere tapt kompleksitet men samlet er de overflødige og ordrike aspekter systematisk strømlinjet fra språks komplekse struktur". ^{<11>}...

Denne trend er eksakt motsetning til ethvert evolusjonært konsept for språkopprinnelse, men er overensstemmende med loven om entropi i den fysiske verden."¹²

Som "luther-bibelen" fikk betydning for det tyske språk, ble "King James version" "medvirkende i å standardisere selve språket, givende et felles bånd blant dens millioner av lesere, og holder tilbake hva ellers ville ha blitt en mere rask forringelse av språket."¹³

Resens bibeloversettelse fra 1607 kom altså til å få følger for de senere danske og norske oversettelser. Enn så lenge fikk det følger i samtiden: "Det var denne tekst... Vaisenhuset i København stadig trykte opp, med bare små endringer. Og ettersom Vaisenhuset hadde fått monopol på all bibelproduksjon, var det den utgaven som så å si ble enerådende, enda den aldri var blitt autorisert. Den egentlige kirkebibel, Christian III's reformasjonsbibelfra 1550 med de rettelser som var foretatt under Frederik II og Christian IV, kom i langt mindre opplag og sjeldnere".¹⁴

"Selve det faktum at lutherbibelen ble trykt for siste gang i 1802, og at også den danske revisjonen av nytestamentet i 1819 bygde på Resen-Svaning, viser tydelig nok at den siste hadde seiret fullstendig."¹⁵

I 1816 kommer Det norske Bibelselskap og norske revisjoner og

oversettelser. (Utover 1800-tallet også en rekke utgaver ved andre utgivere.)¹⁶

4

Ved prof. S.B. Herslebs revisjon i 1819 søkes sterkere norsk (dansk) syntaks,¹⁷ men bokstaven, ordlyden skal beholdes: "I de aller fleste tilfelle hvor syntaksen er blitt noe forbedret, har man gått videre på den nødvei som Resen brukte: å gjøre den bokstavtro oversettelse mer leselig ved å føye til utfyllende ord i parentes. En telling av slike parenteser i Romerbrevet f.eks. viser at det er hele 75 flere enn i R-S. I 15 av disse finner vi ord som til og med R-S har integrert i selve teksten. Det tyder på at våre revisorer i enda høyere grad kunne være "Buchstablisten", for å bruke Luthers betegnelse."¹⁸ Parentesene (som man fremdeles etter 400 år stadig finner i den engelske Authorized Version av 1611 i form av kursivering), er siden blitt borte. "... et avgjørende skritt bort fra det oversettelsesprinsipp som var bestemt av læren om Bibelens verbalinspirasjon."¹⁹

"Hersleb hadde enda kunnet forene bibeltroskap og tekstkritikk", skriver Holter. "For den nye generasjon ved Det teologiske fakultet ble det vanskeligere. Da universitetslærerne Kaurin og Dietrichson sammen med boktrykker Chr. Grøndahl, alle medlemmer av Sentralkomitéen, i 1847 foreslo å stryke alle skarpe klammer om sekundære lesemåter, var dette både symbolsk og reelt det første varsel om en allianse mellom konservativ teologi og den nye legmannsbevegelse. Fra og med fjerde utgave 1848 er alle spor av tekstkritikk fjernet, med ett unntak: det beryktede comma johanneum i <1.>Joh. 5,7.8 fikk fortsatt lov til å stå i klammer. Til gjengjeld sløyfet man helt etterskriftene i de paulinske brev og i Hebreerbrevet."²⁰ "Vestreformert teologi har her, på en ganske overraskende måte, medvirket til å forsinke den utvikling i bibelsynet som våre første testamentutgaver åpnet veien for. Det er nok å minne om at de aller fleste av de lesemåter som i 1819 og 1830 ble tydelig skilt ut som uekte, ennå <nå> i 1966 står i vår kirkebibel, og uten klammer."²¹

NT-revisjon v. kap. (senere biskop) J.N. Skaar 1873.

GT-oversettelse i perioden 1842 - 1891; bl.a. ved Carl Paul Caspari, den tysk-jødiske teolog (kristen og døpt 24 år gammel), som på oppfordring fra Gisle Johnson i 1847 søkte og fikk et

teologisk lektorat ved Universitetet i Christiania, (prof. fra 1857), den tid jøder, etter arv fra danske-tidens sene 1600-tall, "ere fremdeles udelukkede fra Adgang til Riget." Loven ikke endret før 1851.

"Den hellige Skrift er en Enhed, har én Ophavsmand, den Helligaand, har ét Væsen, der er helligt, har samme Indhold, Guds Aabenbaring til Menneskernes Frelse gjennom Tiderne, som er fremskridende, sker paa organisk Vis", skriver C.P. Caspari i "Den gammeltestamentlige Skrifts Historie".²²

"... hans dogmatiske grunnsyn stengte ham ute fra enhver påvirkning av de nyere litterærkritiske metoder fra siste halvdel av det 19. århundre. I sin eksegeese var han bundet til den gamle kirkelig-synagogale tradisjon, og i sin tekstbehandling til den rabbinske ærefrykt for hver bokstav og hvert ord i den overleverte tekst."²³

"Med er lærdom som en klassisk rabbiner og en autoritet som et helt Erlangen-fakultet, ble denne tyske jødekristne et fjell på den teologiske flatmark i Norge. Hans bidrag til bibeloversettelsen (som i 1860 nevnes blant premissene for hans doktorgrad honoris causa ved Erlangen), var utvilsomt av samme store format. Hans innsats kom riktignok ikke til å gjelde den norske gjengivelsen i særlig grad, men oppfatningen av grunntekstens mening og kapitелresyméene".²³

"Den første hele bibelutgave med denne tekst ble utgitt i sin endelige form i 1891. Den siste revisjon hadde gått et langt skritt i møte med en nyere språkforståelse, men enda var den svært konservativ i forhold til det utkast til ny oversettelse av det nye testamente som forlåt ferdig gjennomsett i 1904.

Denne reviderte oversettelse av NT var besluttet påbegynt i 1870",²⁴ arbeidet utført av prof. J.F. Dietricson og prof. F.W.K. Bugge. "... Dietricson var mer bundet av den konservative tradisjon i tekstforståelsen enn sin yngre kollega, og revisjonskomitéen bemerket da utkastet var ferdig at det bare i få tilfelle hadde vært tatt hensyn til de nyere oppfatninger av tekstgrunnlaget i de deler som Dietricson hadde levert utkast til (evangeliene)".²⁵ "Dietricson har hele veien ukritisk fulgt textus receptus, den tradisjonelle teksttype ... mens Bugge arbeidet etter de nye tekstutgavene".²⁶

"Mellom Dietricson og Bugge, hans etterfølger ved Universitetet, ligger det ikke bare en generasjon. Det er en ny epoke som innvarsles med F.W.K. Bugge som professor i "Nyttestamentlig Exegese". Det man i dag vurderer som kompromiss mellom en konsekvent historisk-kritisk tekstforståelse og en dogmatisk-typologisk, ble dengang følt som "et friskt pust fra det høyere teologiske aandsliv ute i Europa" (A. Brandrud)."²⁷

Men en "ny epoke" ved prof. Bugge lyktes ikke ganske; revisjonskomitéen kom til noe annet.

"Vi kan ... slå fast at en forsiktigreaksjon begynte å gjøre seg gjeldende fra og med 1898, for så å komme med full tyngde mellom 1901 og 1904, da Bang, Odland og Storm foretok "et sammenhengende Gjennemsyn", som de sier i redegjørelsen."²⁸

"Hva var årsaken til at komitéen slo fullstendig om og bøyde seg for det som i redegjørelsen er kalt den historiske sammenheng og kirkelige tradisjon?"²⁹

"... i 1898 tok Thv. Klaveness det første skritt til å hente bibelkritikken ned fra det akademiske plan til det folkepedagogiske. I mai-heftet av "Kirke og Kultur" skrev han om Undervisningen i Bibelhistorie: Vi gjør ungdommen til fritenkere, hevdet han. For vi gir dem det falske inntrykk at for å være en kristen, må en tro på alt det som står i Bibelen. Og så ramler hele troen i det øyeblikk de får se at det finnes sagn i Bibelen."³⁰

"Klaveness nevnte <i foredrag, sept. 1901> spesielt det gamle inspirasjonsdogme, som teologien hadde oppgitt, men som "hersker i menigheten, i forkyndelsen og i barneundervisningen, og paa drager stadig kirken beskyldning for at den lærer hvad den ikke lenger tror".

Da slo legfolket full alarm. På legmannsmøtet i Trondheim september 1901 innledet Forfang over emnet: "Den aftagende Kirkesøgning og en af Aarsagerne dertil". Han hevdet at i de "Opløsnings-tider" en levde i, måtte folk i hvert fall ha noe som var trygt og stod fast. Derfor var det skjebnesvangert at "Den Hellige Skrifts historiske Paalidelighed holder paa at blive tvilsom for vort Folk". Legfolket har ikke noe imot sannheten, men deres tro tar skade når forskningens resultater "i fersk Tilstand bringes til Torvs". De "bliver for Menigmand i en Sum dette: Bibelen er en tvilsom, en upaalidelig Bog".

Dette måtte bli kjernepunktet for revisjonskomitéen, når den overveide virkningen av at kritikken slapp til i menighetens

bibel. For når bibelkritikken slipper til i teksten, skrev pastor Storjohann, ender det med "at ikke blot hjertet lukkes for ordet, men, hvad der er farligere, at ordet ikke kan oplade sig for hjertet. Man vil under hele denne læsning blive nødt til at høre den fristende røst: "har Gud virkelig sagt?"³¹

"Stemningen blant legfolket ble mer og mer pisket opp, ikke minst gjennom Heuchs bøker Mod Strømmen og Svar, som skulle hjelpe den troende menighet til å forstå den fulle betydning av at hele Skriften var Guds ufeilbarlige ord. Kirkemøtet i Kristiania oktober 1903 betegnet det foreløbige høydepunkt. Her stod legmenn fram og vitnet om hvordan folk utover landet spurte seg selv, når de skulle lese i sin bibel: "Er det Guds ord, som du har i dine Hænder?"³²

NT av 1904 ble altså ikke slik prof. Bugge ønsket, men det ypperste av norsk bibeloversettelse foreligger dog før 1904 / 1930.

Samtidig med NT-arbeidet braktes GT språklig mer i samsvar med NT av 1904; foreligger samlet i "revidert oversettelse av 1930"; Såvidt vites første gang Bibelselskapet har forlatt fraktur-³³ trykk.

I 1956 vedtar Bibelselskapets styre å utarbeide ny bibeloversettelse; skjønt "bibel"?; og "oversettelse"?:

"Ved oversettelsen av NT må man gå videre på den vei hvor NO 1904 tok det avgjørende skritt: forlate Textus receptus". "Oversettelsen skal så vidt mulig være nøyaktig: men den nøyaktighet som tilstrebes, er i første rekke en nøyaktig gjengivelse av tekstens mening og budskap".³⁴

"Det er ... nødvendig at folk blir klar over 1978-oversettelsens parafraserende karakter og dens unøyaktighet. Dens forenklete språk og dens såkalte "forståelighet" kan villedde leserne til å tro at det er Guds ord de forstår, mens det ofte kan være oversetternes meninger og fortolkninger."³⁵ "Den nye bibelutgaven framtrer faktisk som en ny Bibel. Stilen er endret. Språktonen er stemt om. Selve bibelspråket er langt på vei avskaffet. Viktige ord som i århundrer har stått som bærere av teologiske hovedbegreper, er kastet ut av Bibelen. Et nytt, ytterliggående

idiomatisk og parafraserende oversettelsesprinsipp er innført, og et langt mer liberalt teologisk syn avspeiler seg i tekst og noter."³⁶

"I noten til dette oppslagsordet, "Kenitter", heter det: "Kenittene var kanskje ætlinger av Kain." At kenittene nedstammet fra en mann som het Kain, er det ingen tvil om, 4.Mos. 24:22; så det kan ikke være dette en setter "kanskje" ved i noten.

For folk flest er det bare én Kain som de kjenner til fra Bibelen, han som slø i hjel sin bror Abel og siden dro i landflyktighet bort fra Herrens åsyn til landet Nod. Der bodde siden hans etterkommere. De ble utryddet ved syndfloden.

I 1978-oversettelsen blir alt lagt til rette for at en forveksling kan skje. Ved en note som opplyser at kenittene "kanskje" er ætlinger av Kain, gir en lett folk det inntrykk at Kains slekt har overlevet syndfloden - i strid med 1.Mos 7:23 - eller kanskje at det ingen syndflod har vært."³⁷

"En gammel anklage mot Bibelen er at den hevder et foreldet verdensbilde. Denne anklage blir ikke lettere å tilbakevise etter at vi har fått den nye bibelutgave av 1978.

I ordforklaringene leser vi under oppslagsordet Havdypet: "Etter gammel israelittisk tro var det opprinnelig et urhav som dekket alt. Da Gud skapte jorden og himmelhvelvingen, satte han grenser for havets område (1.Mos. 1:9f.) Israelittene tenkte seg at jorden hviler på søyler i verdenshavet (Sal. 24:2, 104:5)."

Med dette blir Bibelens skapelsesberetning redusert til noe som ligger meget nær de hedenske skapelsesmyter blant Israels naboer. Disse hedenske skapelsesfortellinger lærer ikke skapelse i egentlig forstand. De taler bare om en relativ "begynnelse", og skapelsen består bare i gudenes tildannelse av et materiale som allerede er for hånden.

Videre heter det i noten at israelittene tenkte seg at jorden hviler på søyler i verdenshavet. I den forbindelse henvises til Sal.24:2 og 104:5, hvor altså den folkelige overtro skal ha kommet til uttrykk.

Salme 104 er en storslagen, poetisk beskrivelse av Guds skaperverk, framstilt i et praktfullt billedspråk: Gud hyller seg i lys som en kappe, han spenner himmelen ut som et telt, han gjør skyene til en vogn, han farer fram på vindens vinger, han grunnfestet jorden på støtter, han dekket den med dype vann som et

klede, han lar kilder springe fram i dalene osv.

Av denne poetiske beskrivelse river en så løs en setning: "Han grunnfestet jorden på støtter." Selv om en ikke kan påstå at Bibelen lærer at skyer er vogner eller at vinden har vinger, påstår en altså at Bibelen lærer at jorden er plassert på søyler. En får det så til at Bibelen har overtatt en israelittisk folketro som skal gå ut på at "jorden hviler på søyler i verdenshavet" - og folk som leser dette, ser vel for seg en boreplattform ute i Nordsjøen: Slik er altså Bibelens verdensbilde!

Det noten ikke sier noe om, er det verdensbilde som Bibelen virkelig tegner ved et inspirasjonens under: "Du henger jorden på intet." Job 26:7."³⁸

Arthur Berg, Thoralf Gilbrant og Carl Fr. Wisløff fant behov for en ny norsk bibeloversettelse; "Norsk Bibel 88".

Redegjørelsen som følger NB-88 skriver: "Når det gjelder tekstgrunnlaget for NT, er det tatt hensyn både til den tradisjonelle, overleverte tekst, som utgjør ca. 90 prosent av alle nytestamentlige håndskrifter, og til de gamle pergamentmajuskler og papyriene. I det vesentlige har vi lagt oss på samme forsiktige linje som 1904-bibelen (1930)."³⁹

"... synet på den bysantinske teksttradisjon utgjør et sentralt spørsmål i det problemkompleks det her gjelder."⁴⁰ "Skal våre bibelutgaver nå og i framtiden så godt som utelukkende baseres på noen få pergamentmajuskler og en del egyptiske papyrusfragmenter?"⁴¹

"De to menn mest ansvarlige for moderne endringer i det Nye Testamente var B.F. Westcott og F.J.A Hort, hvis Gresk Nye Testament-tekst i stor utstrekning har erstattet den tradisjonelle Textus Receptus i moderne presteseminarer, især som revidert og oppdatert av Tyskerne Eberhard Nestle og Kurt Aland. Alle disse menn var evolusjonister. Ennvidere var Wstcott og Hort Anglikanske tjenestemenn <"officials"> og nominellt ortodokse i teologi, men begge bestred bibelsk ufeilbarlighet, fremmet rasisme, og fusket endatil i spiritisme. Nestle og Aland, i likhet med Kittel, var Tyske teologiske liberalere."⁴²

"Tekskritikken har prinsipielt som oppgave å fastsette tekstens ekthet på grunnlag av de håndskrifter som foreligger. Men den

første betingelse for at det skal være mulig å fastsette hvilken tekst som er ekte, må jo være at det virkelig eksisterer en ekte tekst. Tekstkritikken har sin fornuftige hensikt så lenge en tror på en originaltekst. Men om det aldri har vært noen slik autograf, hvilken tekst er det så en søker å fastsette?"⁴³

"En kunne fristes til å sette saken på spissen og si det slik: De eneste forskere som med noen egentlig fornuftig motivasjon kan drive med tekstkritisk arbeide, er disse som tror på den velkjente gamle formulering og trosbekjennelse om en ufeilbar bibeltekst "as originally given", som opprinnelig gitt."⁴⁴

"Westcott-Horts teori har en merkelig bakgrunn: Den er konstruert for å tjene en eneste hovedoppgave, nemlig å bryte ned Textus Receptus-dominans."⁴⁵

"... også blant Horts tilhengere er det dem som later til å være oppmerksom på hva som alltid var det dominerende motiv hos ham. Gordon D. Fee skriver om Hort at han appliserte sin metode til teksttyper, "og dette gjorde han ikke for å finne den originale tekst, men for å eliminere de bysantinske manuskriptene fra å komme i betraktning".⁴⁶ "Westcott og Hort skrev bestandig med to ting for øye: Textus Receptus og Codex Vaticanus."^{46b}

"Ikke en eneste bibeloversettelse har kunnet bygge konsekvent på disse to håndskriftene <Vaticanus og Sinaiticus> - det forbyr seg selv, allerede av den grunn at det kan påvises hele tre tusen differanser mellom de to manuskriptene innbyrdes bare i teksten til evangeliene. Og da er ikke medtatt stavefeil og varianter med dem visse synonymmer. Det er faktisk større forskjeller mellom de to kodexene innbyrdes enn det er mellom dem og den bysantinske teksten. Nå skal vi være klar over at 3000 differanser mellom to manuskripter betyr 3000 feil, det vil si feil i så godt som hvert eneste vers i evangeliene."⁴⁷

Og disse egyptiske tekstenes bakgrunn?

"Det alexandrinske miljø var sterkt påvirket av Platons idélære og av Aristoteles filosofi. Hos Platon var idéen det primære, det uttalte ord var bare en avskygning av idéen, det skrevne ord var igjen en skygge av det talte ord. Skrift som sådan var altså prinsipielt mindreverdig og i seg selv et tredjeklasse uttrykk for det egentlige. Denne filosofi kom til å påvirke holdningen

til Skriften i det kristne alexandrinske miljø." "Mens enn i Antiokia viste den største respekt for hellig skrift, Gud selv hadde jo med sin egen finger skrevet lovens bud på steintavler, kom iblant en helt annen innstilling til uttrykk i Egypt."⁴⁸

11

F.J.A. Hort fremholder bl.a. at "Både i innhold og stil er den syriske <antiokiske, bysantinske> tekst en tydelig og fullstendig tekst."⁴⁹ Og konklusjon?

"Det at bibelteksten er klar og fullstendig, samtidig som den er enkel, at den er fri for indre uoverensstemmelser, at den er religiøst og litterært uklanderlig - alt dette er bare mistenkelig for Hort. Han kan ikke forestille seg at Skriftens inspirerte autograf kan ha vært nettop slik. For Hort er denne fullkommenhet og uklanderlighet et tegn på at her har en revisjonskomité vært i virksomhet, og ganske mange synes å være villige til å akseptere et slikt resonnement."⁵⁰

I Antiokia "hadde en helt fra begynnelsen av nær forbindelse med den jødiske urmenighet og den judaistiske avskrivertradisjon som allerede i århundrer hadde tatt vare på Det Gamle Testamentes tekst."⁵¹ "Fra menigheten i denne tredje største by i det romerske rike utgikk hedningemisjonen, hvorfor da ikke også hovedlinjen i bibeltradisjonen?"⁵²

"... profetene gransket og ransaket ... idet de ransaket hvilken eller hvad slags tid Kristi Ånd, som var i dem, viste frem til".
"... for aldri er noget profetord fremkommet ved et menneskes vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av den Hellige Ånd."⁵³

På Bibelen's siste blad lar Gud den siste gjenlevende apostel skrive noe om dem som legger noe til eller tar noe bort fra ordene i denne profetiske "biblos".⁵⁴

"For alt kjød er som gress, og all dets herlighet som blomst på gress; gresset visnet, og blomsten på det falt av, men Herrens ord blir evindeligg; og dette er det ord som er forkynt eder ved evangeliet."⁵⁵ "Herrens ord er rene ord, likesom sølv som er rensset i en smeltedigel i jorden, syv ganger rensset. Du, Herre, vil bevare dem, du vil vokte dem for denne slekt evindeligg."⁵⁶

1. ApGj. 24,14.
2. Heb. 4,12; Mat.4,4; Es. 34,16; 2.Tim.3,16.(15); Joh. 1,1.
3. Som er egen for et bestemt språk og avvikende fra bruken i andre språk.
4. Gilbrant, Thoralf; Hva er skjedd med Bibelen?, Rex, 1999; s. 66-67.
5. Ibid. s. 61.
6. Wisløff, Carl Fr.; Norsk Kirkehistorie; bd. I; Lutherstiftelsen, 1966; s. 310-312.
7. Ibid. s. 470.
8. Hoter, Åge; Det norske Bibelselskap gjennom 150 år; bd. I, 1816 - 1904; Det norske Bibelselskap, 1966; s. 115-116.
9. Ref. 8; s. 471.
10. "... revidertav professor (senere erkebiskop) Hans Svane (eller Svaning)"; Ref. 8; s. 115.
- 10b. Ibid.; s. 116.
11. "The evolution of languages, at least within the historical period, is a story of progressive simplification....Language may reintroduce previously lost complexity but overall the superfluous and redundant aspects are systematically streamlined from the complex structure of language (A History of the English Language, New York; Appleton Century-Crofts, 1957, p. 10).Gjengitt i: Morris, Henry M.; The new Defenders Study Bible; World Publ. Inc.; TN; 2006; Appendix 21, A Creationists Defense of the King James Bible; s. 2151.
12. Ibid. (Morris).
13. Ibid. s. 2152.
14. Ref. 8; s. 115.
15. Ibid.; s. 119.
16. Ref. 8; s. 148.
17. Setningslære, den del av grammatikken som handler om ordenes forbindelse innbyrdes, deres sammenføyning til setninger og disses innbyrdes forhold.
18. Ref. 8; s. 123.
19. Ibid. s. 132.
20. Ibid. s. 140.
21. Ibid. s. 141.
22. Ibid. s. 296.
23. Ibid. s. 297.
24. Aarflot, Andreas; Norsk Kirkehistorie; bd. II; Lutherstiftelsen; s. 436.
25. Ibid.
26. Ref. 8; s. 404.
27. Ibid. s. 405.
28. Ibid. s. 429.
29. Ibid. s. 428.
30. Ibid. s. 431.
31. Ibid. s. 432.
32. Ibid. s. 432-433.
33. "Gotisk".
34. Prinsippkomitéen; Farestad, Olav; kronikk, Dagen, 12.11.87.
35. Ref. 4; s. 66.
36. Ibid. s. 63.
37. Ibid. s. 80.
38. Ibid. s. 77-78.
39. Ibid. s. 296.
40. Ibid. s. 298.
41. Ibid. s. 299.
42. Ref. 11 (Morris); s. 2149.

43. Ref. 4; s. 327.
44. Ibid. s. 328.
45. Ibid. s. 305.
46. Ibid. s. 306.
- 46b. Tekstkritikeren E.C. Colwell; Westcott Genealogical Method; Journal of Biblical Literature; 1947; s. 111; Gjengitt ibid. s. 306.
47. Ibid. (Gilbrant) s. 301.
48. Ibid. s. 303-304.
49. Ibid. s. 315.
50. Ibid. s. 315-316.
51. Ibid. s. 317.
52. Ibid. s. 318.
53. 1.Pet. 1,10-11; 2.Pet. 1,21.
54. Joh.Åp. 22,18-19.
55. 1.Pet. 1,24-25.
56. Salme 12,7-8.